

VELVOITTEEN JA UHKASAKON ASETTAMINEN YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN JA
JÄTELAIN MUKAISESTI, KEMINMAA

147/11.01.00/2021

MELAYMP 23.02.2021 § 22

Valmistelija ympäristötarkastaja Minna Karhunen:

Asia

Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunta on myöntänyt JM-Construction Oy:lle ympäristöluvan betoni-, teräsbetoni- ja tiilijätteen varastoinnille ja murskaukselle (Ympäristölupapäätös 2/2012, annettu 8.10.2012, YMP 25.9.2012, 110 §). JM-Construction Oy:lle ja sen toimijalle xxx on annettu kehotukset ja selvityspyynnöt toiminnassa havaittuja puutteita koskien 17.2.2016 sekä 19.11.2020. Kehotukset on lähetetty tiedoksi myös maanomistajalle, joka on xxx. Näiden lisäksi toiminnanharjoittajaa on suullisesti kehotettu noudattamaan lupamääräyksiä.

Ympäristöpäällikkö Mäenpää tarkasti 1.2.2021 kiinteistöllä 241-406-6-24 JM-Construction Oy:n ympäristöluvan mukaista toiminta-alueita ja totesi, että 19.11.2020 annettua kehotusta lupamääräysten 3, 4 ja 10 toteuttamisesta ei ole noudatettu määräaikaan 31.12.2020 mennessä. Myöskään lupamääräyksen 18 mukaista kirjanpitoraporttia ei ole toimitettu kehotuksesta huolimatta.

Toiminnanharjoittaja

JM-Construction Oy
Koivuharjankatu 19
94100 Kemi

jmconstruction.oy@gmail.com

Ympäristöluvan määräykset, joita ei ole noudatettu:

3. Toiminnanharjoittajan on varmistettava, että alueelle ei tuoda muita jätteitä tai aineita kuin niitä, joiden hyödyntäminen alueella on sallittu. Jos alueelle tuodaan jätettä tai muuta ainetta, jonka hyödyntämistä alueella ei ole sallittu, se on ilman tarpeetonta viivytystä palautettava tämän aineen luovuttajalle tai toimitettava paikkaan, jolla on lupa aineen vastaanottoon. Alueella ei saa säilyttää vaarallista jätettä eikä asiaankuulumatonta jätettä tai kalustoa.

4. Toiminnanharjoittajalla on oltava tiedossaan, minne ja milloin alueella murskattava tai varastoitava betoni-, tiili- ja teräsjäte toimitetaan hyötykäyttöön. Alueelle käsiteltäväksi tuotu aine on toimitettava hyötykäyttöön kolmen vuoden sisällä.

10. ... Jätteistä ei saa aiheutua epäsiisteyttä eikä haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn vastaanottajalle, jolla on oikeus käsitellä jätettä. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. ... Jätehuollossa tulee noudattaa Keminmaassa voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.

Määräyksiä 3, 4 ja 10 vastaisesti alueelle on jätetty seuraavia jätteitä:

- Alueella oli 7.10.2020 puujätettä, joka poliisin ilmoituksen mukaan on poltettu. 5.11.2020 havaittiin jälkiä puujätteiden polttamisesta. 5.11.2020 todettiin, että alueella on myös putki- ja rakennuslevyjätettä sekä muuta metallijätettä kuin luvassa sallittua betonin sisältämää terästä.
- Alueella on edelleen sellaista murskattua betoni- ja tiilijätettä, jonka seassa on betonirautaa, ja jotka on tuotu alueelle yli kolme vuotta sitten alueelle 13.6.2014, 8.6.2015, 16.11.2015, 7.5.2018 tehtyjen käyntien ja toiminnanharjoittajan kanssa käytyjen keskustelujen perusteella. Tarkastuksella 7.9.2020, jolloin xxx oli paikalla, sovittiin, että loput alueella olevat betonimurskeet viedään pois 31.10.2020 mennessä. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut.

Lisäksi lupamääräyksen 18 mukaista kirjanpitoa ei ole osoitettu valvovalle viranomaiselle ja ympäristöluvan raportointi- ja tarkkailumääräysten 19, 20 ja 22 noudattaminen on puutteellista ja ympäristönsuojeluviranomaiselle ei ole toimitettu kirjallisia raportteja.

18. Sekä varastoitavasta että käsitellystä tiili-, betoni- ja metalliaineksesta on pidettävä jätelajeittain aikajärjestyksen mukaista kirjanpitoa, jossa ilmoitetaan jätteen nimike ja olennaiset tiedot jätteen ominaisuuksista ja koostumuksesta sekä aineksen käsittelytapa sekä kukin seuraavista: mistä aines on peräisin ja sen edellisen haltijan ja kuljettajan nimi ja yhteystiedot sekä kyseisestä kohteesta toimitetun aineksen määrä, kulloinkin varastoitujen aineiden määrät lajeittain, käsiteltyjen aineiden määrät lajeittain, muualle toimitettujen aineiden määrät lajeittain ja toimituspaikkojen sijainti ja omistajat/haltijat ja kuinka paljon mitäkin ainesta on toimitettu ja aiotaan toimittaa kuhunkin paikkaan ja aineiden toimituspäivämäärät. ...

19. Sen, joka toimittaa jätettä tämän ympäristöluvan mukaiseen kä-

sittelyyn, on laadittava tästä jätteestä siirtoasiakirja, jossa on tiedot jätteen lajista, määrästä, alkuperästä, toimituspäivämäärästä ja kuljettajasta jäteasetuksen (179/2012) 24 §:n mukaisesti. Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan (JM-Construction Oy) on varmistettava, että saa kustakin sille toimitetusta jäte-erästä tällaisen siirtoasiakirjan, ja vahvistettava jätteen vastaanotto allekirjoittamalla siirtoasiakirjan molemmat kappaleet (eli jätteen kuljettajan ja vastaanottajan kappaleet). JM-Construction Oy:n on säilytettävä siirtoasiakirjat vähintään kuuden vuoden ajan.

20. Lisäksi on pidettävä kirjaa: ...

- työskentelyajoista...

- syntyneiden jätteiden määrästä aikajärjestyksessä jätelajeittain ilmoittaen jätteen nimike ja olennaiset tiedot jätteen ominaisuuksista ja koostumuksesta sekä jätteiden kuljetuspäivämäärät ja kuljettajat ja vastaanottajat yhteystietoineen. Vaarallisesta jätteestä on kirjattava myös sen pääasialliset vaaraominaisuudet. Kirjanpidosta on käytävä ilmi ... toimen ajankohta ...

22. Yhteenvetoraportti edellistä toimintavuotta koskevasta toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportit tarkkailuista ja kirjanpidoista on näytettävä ja toimitettava ympäristönsuojeluviranomaisten edustajille muulloinkin tarvittaessa tai pyydettyä. Toiminnanharjoittajan on säilytettävä tässä päätöksessä määrättyä kirjanpitoaan vähintään kuusi vuotta.

Koska jätteitä on jätetty alueelle yli kolmeksi vuodeksi vastoin ympäristöluvan määräyksiä ja alueelle on tuotu muuta kuin ympäristöluvan mukaista jätettä, on rikottu myös muun muassa seuraavia säännöksiä:

YSL 16 § Maahan ei saa jättää tai päästää jätettä tai muuta ainetta taikka eliöitä tai pieneliöitä siten, että seurauksena on sellainen maaperän laadun huononeminen, josta voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, viihtyisyyden melkoista vähentymistä tai muu niihin verrattava yleisen tai yksityisen edun loukkaus (maaperän pilaamiskielto).

YSL 17 § Ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjaveden laadun muutos voi aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka pohjaveden laatu voi muutoin olennaisesti huonontua;...

3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (pohjaveden pilaamiskielto).

JL 13 §: Jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteen ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta.... jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä...

JL 72 §: Ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettava vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Koska toiminnanharjoittajalla ei ole ollut osoittaa kirjanpitoa eikä se ole toimittanut valvontaviranomaiselle edellytettyä kirjanpitoa ja selvitystä toiminnasta, on rikottu myös muun muassa seuraavia jätelain säännöksiä:

JL 12 § ... Jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä jätteen ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille.

JL 122 § Valvontaviranomaisella.... on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten.... noudattamisen valvontaa ja lain täytäntöönpanoa varten:

1) tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muusta jätehuollon toimijalta taikka roskaantuneen alueen siivoamisvelvolliselta...

Tarkastukset ja asianosaisen kuuleminen

Meri-Lapin ympäristöpalvelujen ympäristönsuojelu on tehnyt kiinteistöllä tarkastukset mm. 7.10.2020 ja 5.11.2020, jolloin on todettu, että kiinteistöllä on vielä runsaasti betonimursketta, joka on ollut kiinteistöllä yli kolme vuotta. Ympäristöluvan haltijaa ja kiinteistön omistajaa on kuultu laiminlyönnin johdosta kirjeellä 19.11.2020 (selvityspyyntö ja kehoitus ympäristönsuojelulain 184 §:ssä ja/tai jätelain 129 §:ssä tarkoitettujen pakkokeinojen käyttämiseen mahdollisesti johtavassa laiminlyöntiä koskevassa asiassa). Kirjeessä on kehoitettu toimittamaan määräysten 3, 4 ja 10 vastaiset betonimurskeet pois 31.12.2020 mennessä, toimittamaan kirjanpito ja voimassa olevan vakuuden vakuusasiakirja 18.12.2020 mennessä. Asianosainen ei ole vastannut selvityspyyntöön/kuulemiseen. Toiminnalla on ympäristöluvan mukainen voimassa oleva

vakuus.

Meri-Lapin ympäristöpalvelujen ympäristöpäällikkö on tehnyt kiinteistöllä tilannetarkastuksen 1.2.2021. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä on edelleen runsaasti betonimursketta. Annettua kehotusta ei ole noudatettu, eikä tonttia ole siivottu. Myöskään kirjanpitoa ei ole toimitettu määräaikaan mennessä.

Oikeudellinen arviointi

Ympäristöluvan haltija ei ole noudattanut ympäristöluvan lupamääräyksiä ja siitä aiheutuu ympäristön pilaantumisen vaaraa (YSL 7, 8, 16, 17, 20).

Toiminta-alue sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella, minkä vuoksi toiminnan aiheuttama maaperän ja pohjaveden pilaantumiskriisi on kriittisempi (YSL 16, 17 §). Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja annettava ympäristöluvan sekä ympäristönsuojelulain ja jätelain valvontaviranomaiselle tarpeelliset tiedot toiminnasta, mikä on laiminlyöty (YSL 172 §). Lisäksi muiden kuin betonijätteen jättäminen kiinteistölle on aiheuttanut jätelain 72 §:ssä mainittua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä sekä mahdollisesti niihin rinnastettavaa muuta haittaa. Roskaaja on velvollinen siivoamaan kiinteistön jätelain 73 §:n perusteella.

1-luokan pohjavesialueella sijaitsevan toiminnan laiminlyöntien perusteella ympäristönsuojeluviranomainen on myös käynnistänyt luvanhaltijan kuulemisen ympäristöluvan peruuttamiseksi.

Päävelvoitteet

1. Meri-Lapin ympäristölautakunta velvoittaa ympäristöluvan haltijaa JM-Construction Oy:tä sekä toimijaa xxx siivoamaan tontin piha-alueen ja toimittamaan alueella olevat betonimurskeet sekä muut jätteet todisteellisesti asianmukaiseen hyödyntämiseen ja käsittelyyn. Betonimurskeen voi toimittaa hyödynnettäväksi eräiden jätteiden käsittelyä maarakentamisessa koskevan valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Muut jätteet tulee toimittaa jätekeskus Jäkälään, Esa ja Pojat –ekoasemalle tai muuhun luvalliseen vastaanottoaikaan. Nämä toimet on tehtävä viimeistään 1.6.2021 mennessä.

2. Meri-Lapin ympäristöpalveluille on toimitettava jäljennökset tositteista, jotka osoittavat minne jätteet on toimitettu, viimeistään 1.6.2021 mennessä.

3. Meri-Lapin ympäristölautakunnalle on toimitettava ympäristöluvan lupamääräysten 18, 19, 20 ja 22 mukainen kirjanpito viimeisen

kuuden vuoden ajalta eli 1.1.2015-31.12.2020. Kirjanpito tulee toimittaa viimeistään 1.6.2021 mennessä.

Päävelvoitteiden tehosteet

Meri-Lapin ympäristölautakunta asettaa päävelvoitteiden tehosteeksi juoksevan uhkasakon.

Jos päävelvoitetta 1 ei ole noudatettu määräaikaan eli 1.6.2021 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 3 000 euroa sekä lisäerät 1 000 euroa 1.6.2021 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukauden ajan.

Jos päävelvoitetta 2 ei ole noudatettu määräaikaan eli 1.6.2021 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 1 000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 1.6.2021 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukauden ajan.

Jos päävelvoitetta 3 ei ole noudatettu määräaikaan eli 1.6.2021 mennessä, tuomitaan uhkasakkoa peruserä 1 000 euroa sekä lisäerät 500 euroa 1.6.2021 jälkeen kultakin täydeltä kuukaudelta 12 kuukauden ajan.

Päätöstä tulee noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Perustelu

1.2.2021 tehdyn tilannetarkastuksen perusteella ympäristöluvan lupamääräyksiä ei ole noudatettu eli lupamääräyksiä 3, 4 ja 10 ei ole noudatettu kehotuksessa annettuun määräaikaan 31.12.2020 mennessä eikä kirjanpitoa (lupamääräykset 18-22) ole toimitettu määräaikaan 18.12.2020 mennessä. Kiinteistöllä on edelleen betonimursketta, joka on ollut kiinteistöllä yli kolme vuotta ja luvan haltijan velvollisuus on siivota se. Tehosteeksi asetetaan juokseva uhkasakko, jotta ympäristön pilaantumisen ja ympäristöluvan valvonnan kannalta tarpeelliset toimenpiteet tulisivat suoritetuksi mahdollisimman pian.

Päätös määrätään noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jotta ympäristön pilaantumisen vaara saadaan mahdollisimman pian pienemmäksi. Toiminta-alueen pohjavesiluokitus on muuttunut 1-luokkaan luvan myöntämisen jälkeen 2017, joten pohjaveden ja maaperän pilaantumisriskiä tulee pienentää mahdollisimman pian.

Ilmoitusvelvollisuus kiinteistön 241-406-6-24 luovutuksessa (USL 18 §)

Jos kiinteistö 241-406-6-24 luovutetaan toisen henkilön omistukseen tai hallintaan ennen kuin päävelvoitetta 1 jätteiden siirtämisestä kiinteistöltä on noudatettu, niin luovuttajan on luovutuskirjassa tai muuten todisteellisesti ilmoitettava luovutuksensaajalle tästä päätöksestä, jolla on asetettu velvoitteita ja niiden tehosteita koskien kiinteistöllä olevia jätteitä. Luovuttajan on myös kirjallisesti ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojelulle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Tiedoksianto

Tämä päätös annetaan tiedoksi JM-Construction Oy:n edustajalle haastemiehen välityksellä.

Tämä päätös lähetään Maanmittauslaitokselle, jotta se tekisi merkinnän kiinnityksistä pidettävään rekisteriin tässä päätöksessä asetuista kiinteistöä 241-406-6-24 koskevista päävelvoitteista ja niiden tehosteeksi asetetuista uhista (USL 19 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Päätökseen liitetään valitusosoitus.

Sovelletut lainkohdat

Ympäristönsuojelulaki (YSL) 527/2014: 16, 17, 175, 184, 190, 191, 200, 205 §

Jätelaki (JL) 646/2011: 12, 13, 72, 73, 75, 122, 25, 126, 129 §

Uhkasakkolaki (USL) 1113/1990: 1, 4, 5, 14, 18, 19, 22-24 §

Hallintolaki (HL) 434/2003

Hallintolainkäyttölaki (HIKL) 586/1996

LIITTEET

Selvityspyyntö ja kehotus 19.11.2020
Valokuvia kiinteistöstä

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Meri-Lapin ympäristölautakunta tekee edellä esitetyn mukaisen päätöksen päävelvoitteista ja päävelvoitteiden tehosteeksi asetettavista juoksevista uhkasakoista.

Pidetään pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.

LISÄTIEDOT: Ympäristöpäällikkö Aapo Mäenpää puh. 040 7555 891

TÄYTÄNTÖÖNPANO: Muutoksenhakuna hallintovalitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Otteet:
JM-Construction Oy / xxx

Tieto päätöksestä:
Maanmittauslaitos